

KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET

Statoil ASA
4035 Stavanger

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Dato: 21.7.2010
Vår ref.: 2010/600
Deres ref.: AU-EPN-D&W EXNC-00390
Saksbehandler: Gro D. Øfjord, telefon: 22 57 35 64

Boring av letebrønn 7220/8-1, Skrugard, PL 532

Oversendelse av tillatelse etter forurensningsloven

Klima- og forurensningsdirektoratet har ferdigbehandlet søknaden fra Statoil ASA av 12.05.10 og har besluttet å gi tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven på visse vilkår. Tillatelse til virksomhet med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Vedtaket omfatter utslipp av kjemikalier i gul og grønn kategori, utslipp av borekaks fra boring av topphull, krav til måling av oljeinnhold i drenasjevann, utslipp til luft og krav til beredskap ved boring av letebrønn 7220/8-1 Skrugard i Barentshavet.

Vi viser til søknad fra Statoil Petroleum AS datert 12.5.2010 om tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven.

Tillatelse til leteboring er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 jf § 16 jf HMS-forskriftene for petroleumsvirksomheten §§ 61 og 66. Krav til beredskap er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 40.

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsetting av vilkårene lagt vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med de fordelene og ulempene tiltaket for øvrig vil medføre. Ved fastsettingen av vilkårene har vi lagt til grunn hva som kan oppnås ved innføring av beste tilgjengelige teknikker (BAT).

Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår er omfattet av tillatelsen hvis opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet.

Forurensning fra virksomheten er uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser plikter operatøren å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter Klima- og forurensningsdirektoratet ikke uttrykkelig har satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Klima- og forurensningsdirektoratet kan foreta endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf forurensningsloven § 56.

I tillegg til de kravene som følger av tillatelsen, plikter operatøren å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven og andre forskrifter som er hjemlet i disse lovene, herunder HMS-forskriftene for petroleumsvirksomheten.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven i tillegg til forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

1 Bakgrunn

Statoil ASA søker om tillatelse til virksomhet i forbindelse med boring av letebrønn 7220/8-1 Skrugard, PL 532 i Barentshavet. Brønnen er lokalisert 200 km fra nærmeste land som er Ingøya i Måsøy kommune i Finnmark, og 210 km fra Bjørnøya. Vanddypet i området for brønnlokasjonen er ca 370 meter. Brønnen skal bores med den halvt nedsenkbare boreriggen Polar Pioneer.

Formålet med letebrønnen er å påvise hydrokarboner i Stø og Nordmela formasjonene.

Forventet borestart er oktober 2010. Boreoperasjonen er forventet sluttført i løpet av 36 dager. Oppstart kan bli utsatt til januar 2011, avhengig av om en annen letebrønn, 7119/12-4 Lunde, blir planlagt boret tidligere på grunn av boretidsbegrensninger.

Søknaden om tillatelse omfatter planlagte utslipp i forbindelse med boring og sementering av topphullseksjonene, samt forbruk av kjemikalier for boring og sementering av de øvrige seksjonene av brønnen. Det er også søkt om utslipp av gjengefett i forbindelse med topphullsboring samt utslipp og forbruk knyttet til drift av riggen som BOP hydraulikkvæske, sanitærutslipp fra riggens boligkvarter, renholdskjemikalier og drensvann. Søknaden omfatter også utslipp til luft ved kraftgenerering på riggen. Kjemikaliene som planlegges sluppet ut i forbindelse med boring av brønnene er i gul eller grønn kategori. Riggen har lukket drenssystem slik at oppsamlet regnvann og vaskevann ikke slippes direkte til sjø. Drensvann vil bli renset i henhold til gjeldende forskriftskrav eller sendt til land for behandling.

Det skal ikke gjennomføres ordinær brønntest i forbindelse med leteboringen, kun en mulig mini-DST. Topphullet, hvor kaks og borevæske er planlagt sluppet til sjø, er totalt 680 meter og består av en 36" seksjon (64 meter) og en 12 ¼" seksjon (616 meter). Topphullet vil bli boret med sjøvann. Viskøse piller vil bli pumpet ned i hullet ved behov. 8 ½" seksjonen skal bores med KCl/Glykol basert borevæske. Borekaks med vedheng av borevæske vil bli sendt til land for deponering ved godkjent anlegg. Dersom grunn gass blir påvist ved boring av pilothull, vil det bli boret en kort 17 ½" seksjon med sjøvann og bentonitt piller med utslipp til havbunn. BOP og stigerør vil da bli installert før boring av 12 ¼". Totalt utslipp av borekaks og overskytende sement vil bli redusert dersom opsjon med grunn gass inntreffer. Dersom det blir problemer med hullstabilitet i 8 ½" seksjonen, vil et 7" forlengelsesrør bli installert og sementert i hele sin lengde. Brønnen vil bli permanent tilbakeplugges.

Utslipp av sementeringskjemikalier vil være i form av overskuddsment på sjøbunnen fra de to øverste seksjonene, samt vasking av sementutstyr, estimert til ca 30 liter per sementjobb. Utslipp i forbindelse med sentering av 30" lederør estimeres normalt til 50 % av ringromsvolumet. Ved sentering av 9 5/8" foringsrør beregnes 25 % av ringromsvolum ved åpent hull som utslipp. Ved all sentering etter at BOP er satt, vil sementoperasjonene bli utført slik at overskudd av sementblanding reduseres mest mulig. Det vil bli benyttet 3 gule kjemikalier som er nødvendig i forbindelse med gasstett sement.

Det vil bli benyttet gult gjengefett på borestreng og foringsrør. Boring av topphullet vil kunne medføre at begrensede rester av gjengefett går til sjø.

Ut i fra en samlet vurdering og gjennom erfaring fra tilsvarende operasjoner, konkluderer Statoil med at den omsøkte boreoperasjonen har marginale påvirkninger på bunnfauna lokalt og neglisjerbar påvirkning på det marine miljø i vannmassene. Konklusjonen er basert på at det ikke er spesielt sårbare ressurser i nærområdet til borelokasjonen som kan bli påvirket av riggens ankere eller de begrensede utslipp som finner sted i forbindelse med operasjonen. Med de tiltak som er beskrevet i søknaden vurderer Statoil det slik at brønn 7220/8-1 kan gjennomføres uten negative konsekvenser for miljøet på borestedet og havområdet for øvrig.

Statoil har utført en miljørisiko- og beredskapsanalyse for letebrønn 7220/8-1 Skrugard. Miljørisiko forbundet med boring av letebrønn 7220/8-1 ligger for alle VØKer innenfor Statoils operasjonsspesifikke akseptkriterier og under ALARP-nivå i alle fire sesonger. Høyeste utslag (9,6 % av akseptkriteriene) er for Lunde på åpent hav i sommersesongen. Statoil hevder, basert på oljedriftssimuleringer som er gjennomført, at det ikke er risiko for stranding gitt en oljeutblåsning. Statoil konkluderer med at miljørisikoen forbundet med boring av denne brønnen er akseptabel sett i forhold til Statoils akseptkriterier for miljørisiko gjennom hele året. Statoil har satt krav til responstid for første NOFO system på 2 timer og krav til 67 timer for fullt utbygd barriere.

For ytterligere beskrivelse viser vi til operatørens søknad.

2 Saksgang

Klima- og forurensningsdirektoratet behandler søknader i henhold til forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

Søknaden om tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven ble sendt på høring med høringsfrist 2.7.2010. Kort oppsummering av uttalelsene og operatørens svar på uttalelsene følger nedenfor. Klima- og forurensningsdirektoratet har vurdert høringsuttalelsene og operatørens svar i behandlingen av saken.

2.1 Høringsuttalelser

Fiskeridirektoratet

Når det gjelder merknader vedrørende utslipp til sjø og eventuelle konsekvenser for biologiske ressurser antar fiskeridirektoratet at disse ivaretatt av Havforskningsinstituttet. Fiskeridirektoratet har ingen øvrige merknader til søknaden.

Norges Fiskarlag

Norges Fiskarlag viser til at området for leteboringen er viktig for drift av yngel for flere av våre viktigste fiskeriressurser, og at det av den grunn bør gjennomføres en boring etter føre-var prinsippet.

Norges Fiskarlag påstår at det er blitt en endring i boreløsning og at topphullseksjonen er lenger enn tidligere. De mener det bør stilles strengere krav til bruk av kjemikalier knyttet til topphullseksjonene slik at bestemmelsen om null utslipp i forvaltningsplanen blir ivaretatt.

Norges Fiskarlag krever at Klif overvåker boringen og utviklingen av løsninger som velges når selskap slippes til i forvaltningsområdet.

Norges Fiskarlag viser også til at Havforskningsinstituttet i forbindelse med 21. konsesjonsrunde fraråder boring i oljeførende lag i dette området fra 1. mars av hensyn til de biologiske ressursene. De mener dette også bør gjelde for boring av denne brønnen.

Norsk Polarinstittutt

Blokk 7220/8-1 ligger så langt nord at Norsk Polarinstittutt ønsker å spille inn de bekymringer de har i forbindelse med høringen av tildelinger i 21. konsesjonsrunde. Disse er basert på at petroleumsaktiviteter kryper nordover, og nærmer seg verdifulle ressurser, blant annet sjøfuglkolonier på Bjørnøya og iskanten.

Polarinstittuttet finner grunn til å være bekymret for at eksisterende beredskap ikke er tilstrekkelig for å takle søl fra eventuelle uhellsutslipp. Dette baserer de på at kunnskapsnivået om konsekvensene av oljesøl i isen er mangelfullt, at beredskapsnivået og responstid vil være dårlig så langt fra land, og at dagens beredskapsteknologi har store begrensninger, også i relativt beskjedne bølgehøyder.

Sjøfuglkoloniene på Bjørnøya, anses samlet sett å være de største på den nordlige halvkule. Bestandene av polarmåke og polarlomvi er av mange og til dels dårlig kjente årsaker i nedgang, dette gjør bestandene mer sårbare for påvirkning. Sjøfugl antas å finne mat innenfor en radius på 100 km fra koloniene. Havariet av fryseskippet Petrozavodsk i 2009 understreker også hvor vanskelig beredskap, oppsamling og berging kan være i slike farvann.

Polarinstituttet viser til at den gjennomsnittlige maksimale isgrensen i mars for perioden 1999-2008 går så langt sør som til Bjørnøya, og derfra mot nordøst. Isgrensen viser at petroleumsvirksomheten kommer stadig nærmere iskanten i mars i et gjennomsnitt isår. Iskanten og iskantsonen er blant de mest sårbare og verdifulle naturtypene og områdene i Barentshavet. Mange prosesser som er helt avgjørende for arktiske økosystemer foregår her. Polarinstituttet hevder at mangelfull kunnskap om virkninger av akutt og kronisk oljesøl i is gir grunn til ekstra bekymring for skadepotensialet i iskantsonen. I tillegg vil strømforholdene i Barentshavet gjøre sitt til at drivtiden for olje fra eventuelle utslipp i den omsøkte blokken vil kunne bli svært kort.

Sysselmannen på Svalbard

Sysselmannen bemerker at lokasjonen for boringen ligger utenfor område hvor Sysselmannen er tillagt jurisdiksjon.

Sysselmannen viser til St. meld. Nr. 2008-2009 hvor det påpekes at det arktiske miljø er generelt sårbart, og oljens levetid som følge av de klimatiske forhold vil være lang i denne type farvann. De særegne klimatiske forhold og de store avstandene gjør at håndteringen av større oljeutslipp i praksis vil være svært vanskelig.

Sysselmannen påpeker at uhellsutslipp av olje i Barentshavet vil kunne få konsekvenser også for Svalbard. Bjørnøya er fredet som naturreservat med unike og sårbare fugle- og dyreliv. De mener at konsekvensene ved et eventuelt oljeutslipp i arktiske områder må gjenspeiles i den grad av ulykkesrisiko som kan aksepteres. Sysselmannen påpeker at gjeldene lovverk samt øvrige policydokumenter legger en lav grad av aksept av risiko for forurensning til grunn for all aktuell virksomhet. Etter Sysselmannens vurdering må det følgelig vises særlig varsomhet ved etablering av aktivitet som er med på å øke faren for oljeforurensning i disse områdene.

Havforskningsinstituttet

Havforskningsinstituttet forventer at Klif gjør en grundig vurdering av mulige miljøvirkninger av kjemikaliebruken ved denne boringen.

Havforskningsinstituttet viser til miljørisiko- og beredskapsanalyse som er utført for boringen og mener den er tilfredsstillende. De har ingen ytterligere merknader til søknaden.

Kystverket

Kystverket mener at kartet i søknaden som viser gjennomsnittlig isutbredelse også burde vist maksimal isgrense. Dersom denne berører prøveboringsområdet burde isforhold vært nærmere behandlet.

Kystverket påpeker også at begrensninger i operasjonelle forhold rundt lenser kunne vært klarere beskrevet, særlig ut fra vind og bølgeførhold i området.

Kystverket spør om det burde settes krav knyttet mot BOP mm. ut fra de erfaringer som etter hvert vil komme fra ulykken i Mexicogolfen, og at tillatelsen inneholder krav om at de nødvendige tiltak basert på ny viten/ny teknologi innarbeides i 0 barrieren. Kystverket mener at fokus må rettes mot forebygging av ulykker.

Kystverket påpeker at når det gjelder krav til fjernmåling/overvåkning med kystverkets sitt overvåkningsfly vil flytid og dermed utgifter til kontroll av området bli høye ettersom borestedet ligger langt nord. Kystverket hevder at oljeindustrien kun betaler en fast (og relativt liten) andel for den pågående overvåkingen med Norges eneste overvåkningsfly. Og at dersom økt flyovervåkning ønskes må operatøren øke sin andel til flyovervåkingen.

2.2 Operatørens kommentarer til høringsuttalelsene

Til kystverkets kommentarer viser Statoil til miljørisikoanalysen som er utarbeidet av DNV. Maksimal utbredelse av iskant ligger rett sør for Bjørnøya, dette er ikke innenfor influensområdet til letebrønn 7220/8-1 og Statoil mener at det derfor ikke er behov for å beskrive eventuelle tiltak for oljevern i isfylt farvann.

Statoil viser til at vær- og lysforhold i området legges til grunn ved beregning av systemeffektivitet for barriere 1 og 2. Effektiviteten til systemene vil bli mindre ved større bølgehøyder og Statoil påpeker at det er tatt hensyn til dette i dimensjoneringen beredskap i barriere 1 og 2.

Når det gjelder overvåkningsflyet til Kystverket inngår ikke dette som en del av beredskapen for å oppdage eventuelle utslipp utover Kystverkets eller andres planlagte flyvinger. Statoil vil benytte overvåkningsflyet kun dersom det oppstår en hendelse og vil da kompensere for de timene overvåkningsflyet blir benyttet utover inngåtte avtaler med NOFO.

Statoil har ellers ingen kommentarer til høringsuttalelsene til deres søknad om boring av letebrønn 7220/8-1 Skrugard.

3 Begrunnelse for Klima- og forurensningsdirektoratets vedtak

Klima- og forurensningsdirektoratet har lagt forurensningsloven og forskrifter under denne, særlig HMS-forskriftene for petroleumsvirksomheten, til grunn for behandlingen

av søknaden. Vi har videre vektlagt de overordnede rammene gitt i Stortingsmeldinger om Regjeringens miljøvernpolitikk og om petroleumsvirksomhet.

I denne saken er rammer gitt i Stortingsmelding nr. 8 (2005-2006) Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten særlig vektlagt.

Forskrift om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten (rammeforskriften) § 9, omhandler prinsippene for risikoreduksjon. Paragrafen spesifiserer at skade eller fare for skade på det ytre miljøet skal forhindres eller begrenses i tråd med lovgivingen, og at risikoen deretter skal reduseres ytterligere så langt det er teknisk/økonomisk mulig. Forskriften presiserer kravet til bruk av beste tekniske, operasjonelle eller organisatoriske løsninger, at føre-var-prinsippet skal følges, og at operatørene har en generell substitusjonsplikt når det gjelder faktorer som kan volde skade eller ulempe for miljøet.

3.1 Utslipp til sjø

Forvaltningsplanen for Lofoten og Barentshavet i Stortingsmelding nr 8 (2005-2006) spesifiseres regjeringens nullutslippsmål for petroleumsvirksomhet i dette området. Dette er konkretisert med at det ikke skal være utslipp av borekaks, også når det bores med vannbasert borevæske. Dette kravet vil normalt ikke gjelde ved boring av topphull dersom utslipp ikke medfører fare for naturressurser i influensområdet. Utslipp utover borevæske/borekaks vil være underlagt de generelle nullutslippsmålsetningene. Dette betyr at utslipp av kjemikalier i gul og grønn kategori skal vurderes i henhold til risiko for miljøskade og kan tillates sluppet ut dersom risiko er ubetydelig med de aktuelle mengder, samt tid og sted for utslippet.

Forvaltningsplanen sier også at beredskap mot akutt forurensning skal være minst like god i Barentshavet som på resten av kontinentalsokkelen og understreker at det kan være betydelige utfordringer knyttet til beredskap i nordområdene på grunn av mørke, kulde og dårligere infrastruktur.

Bruk og utslipp av kjemikalier

Operatøren har plikt til å bytte ut helse- og miljøfarlige kjemikalier med mindre farlige alternativer (jf. produktkontrollen § 3a, substitusjonsplikt). Denne plikten gjelder alle kjemikalier.

Klif forutsetter at operatøren i planlegging av operasjoner legger vekt på tiltak som reduserer behovet for kjemikalier i størst mulig grad, blant annet gjennom valg av materialer og løsninger for optimal dosering.

Klifs regulering fokuserer på enkeltstoffer og ikke på stoffblandinger (handelsprodukter). Det er stoffene iboende øktoksikologiske egenskaper som gir grunnlag for fargekategori. I tillegg til fargekategori legger vi vekt på operatørens vurderinger av mulige miljøeffekter etter utslipp av de ulike kjemikaliene både med hensyn til mengde, tid og sted for utslipp. Operatøren skal vurdere og velge de kjemikaliene som har minst potensial for miljøskade

også om dette innebærer forbruk og utslipp av miljøfarlige kjemikalier i rød- og svart kategori.

Klif setter normalt ikke spesifikke vilkår til bruk og utslipp av kjemikalier i gul- og grønn kategori. Kjemikalier som har akseptable miljøegenskaper (gul kategori), brytes relativt raskt ned i marint miljø, og/eller viser lavt potensial for bioakkumulering og/eller er lite akutt giftige.

Statoil søker om utslipp av 171 kg stoff i gul kategori for brønn 7220/8-1. Vaskemiddel for riggen og sementeringskjemikalie for filtertapskontroll utgjør den største andelen gult stoff, til sammen 138 kg. I tillegg slippes det ut små mengder gjengefett i gul kategori fra borerør og fôringsrør. Disse mengdene av stoff i gul kategori som operatøren planlegger å benytte, antas ikke å medføre konsekvenser av betydning for marint miljø og tillates derfor brukt og sluppet ut.

For PLONOR-kjemikaliene (grønn kategori) finnes det en liste vedtatt i Oslo-Paris-kommisjonen (OSPAR). Statoil søker om utslipp av til sammen 484 tonn stoffer i grønn kategori. 441 tonn av de grønne stoffene til utslipp inngår i borevæsken som slippes ut fra topphullet og består hovedsakelig av baritt. Av riggkjemikaliene går 11 tonn grønne stoffer til utslipp. I sement inngår 32 tonn stoffer i grønn kategori og denne består hovedsakelig av G-sement. Den største andelen av de omsøkte grønne stoffene består av salter som finnes naturlig i sjøvann, inerte mineraler og vann. Etter Klima- og forurensningsdirektoratets vurdering vil utslipp av PLONOR-kjemikalier fra de aktivitetene og i det omfang det er søkt om, ikke medføre skade eller ulempe for det marine miljøet. Klif gir derfor tillatelse til en anslått mengde utslipp stoff i grønn kategori i henhold til søknaden. Mengdene som brukes og slippes ut skal rapporteres i henhold til gjeldende krav i HMS-forskriftene for petroleumsvirksomheten.

Klima- og forurensningsdirektoratet legger til grunn at forbruk og utslipp av kjemikalier minimeres og kun er i henhold til nødvendig behov. Mengdene som brukes og slippes ut skal rapporteres i henhold til gjeldende krav i HMS-forskriftene for petroleumsvirksomheten.

3.1.1 Utslipp til sjø av kaks

Klif setter normalt ikke spesifikke vilkår til bruk og utslipp av borekaks boret med vannbasert borevæske. Vannbaserte borevæskesystemer har høyt saltinnhold og inneholder lett nedbrytbare organiske komponenter. Kjemikalier som brukes gir derfor minimal virkning på det marine miljøet. Utslipp av borekaks kan imidlertid føre til fysisk nedslamming av bunnen nær utslippspunktet.

Statoil søker om utslipp av om lag 303 tonn kaks fra boring av topphullet. Topphullet for denne brønnen er 680 m dypt og består av 36" og 12 1/4" seksjonene.

Statoil viser til visuell kartlegging av Skrugard som ble foretatt i desember 2009. Undersøkelsen viste at området er dominert av bløtbunn bestående av fint sediment med

grus og spredte forekomster av pukk. Det ble ikke observert større objekter eller korallstrukturer på havbunnen. Av megafauna ble det ikke registrert noen dominerende arter i området. Generelt var det variabel og lav tetthet av små svamper, der den vanligste arten var piperensersvamp (*Aspestopluma* sp.). Statoil antar, basert på tidligere erfaringer fra boring i området, at deponering av 303 tonn (101 m^3) borekaks på havbunnen kun vil ha negative effekter på bunnfaunaen i et meget begrenset bunnareal nær brønnen i begrenset tid.

Klif saksbehandling knyttet til boring av brønn 7220/8-1 har i tråd med forutsetningene inkludert en vurdering av de planlagte utslippene av kjemikalier, herunder mengder og miljøegenskaper, og utslipp av borekaks fra topphullet, i forhold til kunnskapen om influensområdets sårbarhet for slike utslipp. Området i en 65 km sone rundt Bjørnøya er i forvaltningsplanen definert som særlig verdifullt og sårbart i miljø- og ressursammenheng og er i dag stengt for petroleumsvirksomhet. Letebrønn 7220/8-1 er lokalisert 145 km fra dette området. Kartleggingen av nærområdet for den aktuelle brønnen viser at det ikke er koraller eller annen spesielt sårbar bunnfauna i området. Boringen vil foregå i perioden høst. Lodda gyter i mars april, det er derfor ikke sannsynlig at det er tilstedeværelse av fiskeegg og – larver i denne perioden. Klif anser derfor at utslippet til sjø av vannbasert kaks og kjemikalier som hovedsakelig består av mineraler og stoffer som finnes naturlig i sjøvann, for å ha miljømessig liten betydning.

Klif gir tillatelse til utslipp av borekaks fra topphullet basert på at utslippet kun vil påvirke et område som er av liten geografisk utstrekning. Vi forholder oss til at topphullet er den delen av brønnen som bores før utblåsningssikringsventilen (BOP) og stigerøret opp til riggen kan monteres. Vi viser også til Stortingsmelding nr. 38 (2003-2004) som spesifiserer at borekaks og borevæske fra topphullet normalt vil kunne slippes ut. Klifs avgjørelse er basert på rapporter etter overvåkingsundersøkelser etter tilsvarende boreoperasjoner. Undersøkelser viser at utslipp av topphullskaks sprer seg i en radius på ca 50 m ut fra borehullet. Utslippet vil føre til at de organismene som lever i og på sedimentet som dekkes av kakset dør, men området vil relativt raskt kunne rekoloniseres etter avsluttet boring. Selv med et relativt langt topphull er det lite trolig at radius for kaksutslipp og dermed skadeomfanget vil øke betydelig. Klif anser derfor at utslipp av borekaks fra topphullet i de mengder det søkes om ikke vil medføre konsekvenser av betydning for marint miljø.

3.1.2 Utslipp til sjø av olje og naturlig forekommende stoffer

Utslipp av urensset drens vann vil kun forekomme fra rene områder på riggen der det ikke er risiko for kontaminering av kjemikalier. Alt vann fra områder der det er fare for kontaminering av kjemikalier, som for eksempel boredekk, vil samles opp og fraktes til land dersom det ikke kan renses til akseptable nivåer. HMS-forskriftene gir ikke spesifikke krav til analyse av oljeinnhold i drenasjevann. Ved utslipp av drenasjevann til sjø i forbindelse med denne boringen stiller Klif vilkår om prøvetaking og analyse av vannet på riggen. Dette skal gjennomføres for å muliggjøre optimal drift av renseanlegget og for at beregnede utslippsmengder blir representativt for utslippet.

3.2 Utslipp til luft

Det er søkt om utslipp til luft av eksosavgassene CO₂, NO_x og VOC fra forbrenning av diesel til kraftgenerering for leteboringen.

Dieselforbruket er beregnet til ca. 25 tonn per døgn. Riggen skal etter planen operere i ca 36 dager.

På grunn av kort varighet av boreoperasjonene, vurderer Klima- og forurensningsdirektoratet at utslippene til luft fra den enkelte leteboring, isolert sett, er relativt små. Borerigger og boreskip er imidlertid i aktivitet hele året på forskjellige boreoppdrag, og samlet sett gir boreaktiviteten et betydelig bidrag til de nasjonale utslippene, særlig av NO_x. Vi ser det derfor som viktig at operatøren søker å minimere utslippene gjennom å velge borerigger og boreskip som gir det miljømessig beste alternativ for kraftgenerering og å holde høyt fokus på energieffektivitet i driftsperioden.

Klif vurderer det ikke som hensiktsmessig å fastsette særskilte utslippsgrenser for utslippene til luft for den planlagte leteboringen, men har fastsatt vilkår som skal sikre energieffektiv drift og for å sikre et system for å dokumentere faktiske utslipp.

3.3 Krav til beredskap mot akutt forurensning

Beredskapsreglene i HMS-forskriftene for petroleumsvirksomheten dekker de fleste områdene innenfor beredskap. Det stilles der blant annet krav til samarbeid, bistand, organisering, test av beredskapsmateriell, utarbeidelse av miljørisiko- og beredskapsanalyser og beredskapsplan, varsling, krav til fjernmåling, bekjempelse og miljøundersøkelser. Operatøren skal etablere en tilstrekkelig beredskap som sikrer at inntråd forurensning blir oppdaget så tidlig som mulig, og at utviklingen av forurensningssituasjonen kan følges slik at nødvendige tiltak raskt kan settes i verk for å sikre en mest mulig effektiv bekjempning av forurensningen.

Beredskapstiltak kan redusere miljørisikoen når det er tilstrekkelig avstand fra utslippspunktet til miljøressursene. Det er dermed mulig å hindre at olje treffer sårbare miljøressurser og medfører miljøskader. Hvis utslippet skjer langt fra land, men allikevel i nærhet til miljøressurser, for eksempel ved iskanten, vil det være utfordrende å ha god nok beredskap som er operativ raskt. I slike tilfeller vil det være behov for spesielløsninger tilpasset store transportavstander. Det er derfor svært viktig å ha en beredskap som er så god som mulig og tilpasset de særlige forholdene i disse områdene. Det er likevel viktig å understreke at uansett hvor strenge krav til beredskap Klif stiller så er det ingen garanti for at den vil fungere tilfredsstillende i forbindelse med et akuttutslipp. Det vil alltid være en risiko for at olje likevel vil kunne forurense sårbare områder. Bruk av lenser for å hindre spredning av olje på sjøoverflaten har klare begrensninger knyttet til strøm og bølgeførhold. Ved sterkere strøm enn ca en knop og høyere bølger enn ca 3,5 meter vil olje blandes ned i vannmassene og ikke holde seg samlet inni lensene. De senere årene er det utviklet ny teknologi der det er blitt mulig å operere lensene ved sterkere strøm og høyere bølger, men dette utstyret har begrenset kapasitet og må sees på som et supplement til den eksisterende beredskapen. Det er ikke grunnlag for å forutsette at bølgeførholdene

er mer utfordrende i dette området enn i andre områder, men lokale variasjoner kan forekomme.

Forventet oljetype for avgrensningsbrønnen er en olje med egenskaper som Goliat Blend 2. Beregnede utblåsningsrater for Skrugard varierer mellom 1600 og 8600 Sm³/døgn for overflateutslipp, og mellom 800 og 6300 Sm³/døgn for sjøbunnsutslipp.

Oljedriftssimuleringer viser at det ikke er risiko for stranding gitt en oljeutblåsning. Klif har lagt Statoils kriterier for dimensjonering av beredskap mot akutt forurensning og beredskapsanalysen til grunn for vår vurdering av behov for spesifikke tilleggskrav.

Statoil rapporterer at iskanten kan nå sør for Bjørnøya, men at oljedriftssimuleringer viser at iskanten ikke er innenfor influensområdet for letebrønnen. Dersom olje skulle treffe iskanten vil det ha miljøkonsekvenser for økosystemet som har sitt habitat i og i tilknytning til is. Boringer skal foregå i et område med lang vei fra etablert operativ beredskap. Det vil også være utfordringer knyttet til bemanning til et utslipp langt til havs under vanskelige værforhold og mørketid og med islagte farvann. Statoil må derfor ha en beredskap som er operativ raskt.

Fjernmåling er viktig for å kunne oppdage og kartlegge posisjon og areal av forurensning raskt. Klif finner det derfor nødvendig å spesifisere krav til deteksjon av akutt forurensning, samt understreke operatørens plikt til å ha tilstrekkelig kompetanse og systemer for å håndtere overvåkingsresultater og beredskapsmateriell slik at en aksjon mot akutt forurensning kan ivaretas på best mulig måte.

På grunn av nærheten til iskanten stiller Klif krav om at akutt forurensning skal oppdages innen en time. Dette kravet er strengere enn det som er lagt til grunn i Statoils beredskapsanalyse. Da boringen er planlagt utført i en periode av året med svært dårlige lysforhold må Statoil prioritere å ha rask tilgang til overvåkingsutstyr som fungerer godt i mørke. Klif mener at kravet kan oppfylles ved for eksempel bruk av oljedetekterende radar på fartøy i kombinasjon med luftbåren FLIR.

Ising kan være et problem, og dette må ivaretas gjennom at Statoil i størst mulig grad benytter beredskapsfartøy, lektere for lagring av oppsamlet emulsjon og øvrig beredskapsmateriell som er klargjort for å begrense nedising. Klif forutsetter at leteaktiviteten tilpasses dersom nedising tilsier at beredskapstiltak ikke kan iverksettes.

Beredskapskravene er fastsatt etter en samlet vurdering av blant annet resultatene fra miljørisiko- og beredskapsanalyser og operatørens vurdering av muligheter for å innhente utstyr.

Klif forutsetter at Statoil med de kravene som er stilt vil etablere en tilfredsstillende beredskap. Rapport om beredskaps-etableringen skal kunne fremlegges etter forespørsel fra Klif.

Kystverket spør i sin høringskommentar om det burde settes krav knyttet mot BOP mm. ut fra de erfaringer som etter hvert vil komme fra ulykken i Mexicogolfen. Klif anser at

denne delen av høringsuttalelsen faller innefor forebygging av akutt forurensning og at den derfor er utenfor vårt ansvarsområde. Vi har oversendt uttalelsen til Petroleumstilsynet (Ptil) for kommentar.

Ptil opplyser at deres foreløpige vurderinger fra Deepwater Horizon er gjennomført uten at resultater fra den pågående granskningen er ferdig og forslag til tiltak er derfor foreløpige og kan endres når granskingsrapporten med konklusjoner foreligger. De sier videre at deres forslag til tiltak i forbindelse med hendelsen på Deepwater Horizon i hovedsak allerede er dekket av vårt eksisterende regelverk. Dette gjelder ifølge Ptil:

Lovpålagt (ny) resertifisering av hver BOP som skal brukes på flytende boreinnretninger:

- Våre krav er gitt i aktivitetsforskriften § 48 om særskilte krav til prøving av utblåsingssikring (BOP) og annet trykkrollutstyr:
Heloverhales og resertifiseres hvert femte år.
System er etablert for sertifisering og resertifisering av bl.a. BOP.

Krav om å bekrefte om BOP funksjon er forenlig med oppgaver:

- Krav om at operatøren skal vurdere alle steds spesifikke forhold mot innretningen i samtykkesøknaden og bekrefte at innretningen er egnet til den oppgaven det søkes samtykke for.

Krav om å etablere formelle sertifiseringskrav.

- Det er allerede et krav, se krav til resertifisering.

4 Tilsyn

Klima- og forurensningsdirektoratet vil føre tilsyn med at kravene som er gitt blir etterlevd. Dette er blant annet beskrevet i HMS-forskriftene for petroleumsvirksomheten.

5 Gebyr

Operatøren skal betale et gebyr på kr. 77 500,- for Klima- og forurensningsdirektoratets behandling av søknaden. Dette er fastsatt i forskrift om begrenning av forurensning av 1.6.2004, kapittel 39. Behandlingen av søknaden er plassert i *sats 2* under § 39-4. Faktura på beløpet blir sendt i separat post. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

6 Klageadgang

Sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse kan påklage vedtaket og plasseringen i gebyrklasse. Miljøverndepartementet er klageinstans. Klagen må sendes innen tre uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra klageren fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Klima- og forurensningsdirektoratet.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Klima- og forurensningsdirektoratet eller Miljøverndepartementet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Klima- og forurensningsdirektoratet vil gi nærmere opplysninger om dette på forespørsel. Vi vil også kunne gi øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken.

Klima- og forurensningsdirektoratet sender kopi av dette brevet med vedlegg til berørte i saken i henhold til vedlagte adresseliste.

Med hilsen

Hanne Marie Øren
seksjonssjef

Gro D. Øfjord
senioringeniør

Vedlegg: Tillatelse med vilkår

Kopi til: Petroleumstilsynet, Postboks 599 Sentrum, 4003 Stavanger
Oljedirektoratet, Postboks 600 Sentrum, 4003 Stavanger
Fiskeridirektoratet, Postboks 185 Sentrum, 5804 Bergen
Norges Fiskarlag, Pirsenteret, 7462 Trondheim
Norsk Polarinstittutt, Polarmiljøseenteret, 9296 Tromsø
Sysselemanen på Svalbard, Postboks 633, 9171 Longyearbyen
Havforskningsinstituttet, Postboks 1870 Nordnes, 5817 Bergen